

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен доктор по научна специалност 01.06.06 “Генетика”.

Автор на дисертационния труд: Бистра Станишева Михайлова - специалист в ИФРГ, БАН.

Тема на дисертационния труд: „Генетични проучвания върху устойчивостта на пипера към краставичномозаичния вирус и създаване на линии с комплексна устойчивост към икономически най-важните болести“

от Елисавета Стоименова Стоименова, доктор, професор.

Бистра Станишева Михайлова е родена през 1969 г. Завършва висшето си образование през 1993 г. в ВСИ, Пловдив, факултет по Агрономство, квалификация – Магистър Агроном. Има една дъщеря. От 1993 до 1995 г работи като специалист агроном в Института по ботаника, след което постъпва на работа в Института по генетика, БАН на същата длъжност. След спечелен конкурс през 1998 г. е редовен докторант в секция Генетика на устойчивостта на растенията на болести с научен ръководител доцент, д-р Е. Стоименова и научен консултант проф. дбн Ст. Даскалов. Отчислена е с право на защита през 2001 г. след успешно положени изпити и представен проект за дисертация, и започва работа като специалист в същата секция. От 1995 г. Б.Михайлова работи основно по проблемите на устойчивостта на пипера към вирусни болести, но се включва във всички научни разработки на своя ръководител. Работи активно по 4 научни проекта, финансирани от ДФНИ и два проекта по двустранно научно сътрудничество Българи-Испания и България-Македония, последния финансиран от ДФНИ. Общата ѝ публикационна дейност включва 7 научни труда, от които 3 в международни издания, 3 в български списания и 1 в сборник от научна конференция, като в 4 публикации е първи автор. Във връзка с дисертационния труд, докторантката представя 3 публикации, в които е водещ автор - две в български списания (едно от тях с импакт фактор) и една в сборник на EUCARPIA Genetics & Breeding of Capsicum and Eggplant, Antalya, Turkey. Има забелязани три цитата, едно в чуждо списание с импакт фактор.

В дисертацията са представени резултатите по идентифициране на източници на устойчивост към краставичномозаичния вирус (CMV) и създаване на неразпадащи по това качество линии пипер. Установяване на генетичния контрол на устойчивост към изследваните вируса,

пирамидизиране на устойчивостта към фитопатогени в един геном и създаване на линии с комплексна устойчивост на икономически важни болести, които притежават много добри стопански показатели. Дисертационният труд е резултат от 20 годишен упорит и всеотдаен труд на Б.Михайлова, в който тя прояви своите качества на прецизен и наблюдателен изследовател, постоянно повишаващ своята квалификация и задълбочаващ познанията си в научните области, прилагани в работата. За успешното осъществяване на изследванията, дисертанката усвои и използва методи от фитовирусологията, генетиката и селекцията на растенията. Успешно размножи, пречисти, определи инфекциозността и чистотата на десетки щамове на различни вируси, които използва в отбора по устойчивост. Прилагайки DAS-ELISA установи разпространението на вирусите в чувствителните и устойчиви растения. С помощта на класически генетични методи определи броя на гените на устойчивост към CMV и тобамовируси, начина на наследяване и познавайки литературните източници направи научно обосновани предположение за картирането на тези гени в генома на пипера. Доброто познаване на културата, обект на изследванията, наблюдателност и усет ѝ позволи да проведе успешно отбор по стопански качества, в резултат на което са създадени 7 линии пипер, притежаващи различни комбинации от гени за устойчивост на болести и различаващи се по морфология на плодовете. Усвои и използва в отбора статистически методи за оценка на стопанските и хранителни качества на линиите пипер.

Като дългогодишен ръководител на Б.Михайлова винаги съмценила нейното трудолюбие, стриктност, отговорност и честност в работата, и добър характер, които ѝ позволяват да се справя с огромните трудности в работа. Смятам, че Бистра Михайлова е добре подготвен специалист по генетика, който съчетава генетични и селекционни подходи с вирусологични методи, умее да работи самостоятелно и да оценява правилно получените резултати.

Заключение. Считам, че дисертационният труд представлява успешна научно-приложна разработка и надхвърля изискванията на Закона за развитието на академичния състав и правилниците на БАН и ИФРГ за неговото приложение. Ето защо, убедено и отговорно препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да **присъдят образователната и научна степен “Доктор” на Бистра Станишева Михайлова.**

12.06. 2016 г.

София

член на Научното Жури:

(професор, доктор Елисавета Стоименова)